

Europaudvalget EU-konsulent

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 25. januar 2008

Europa-Kommissionens klima- og energipolitiske udspil

Den 23. januar 2008 fremsatte Kommissionen den klima- og energipakke (KOM (2008) 0030), som skal opfylde de målsætninger som stats- og regeringscheferne blev enige om ved forårstopmødet i 2007¹. Det drejer sig navnlig om, at udledningerne af CO₂ skal nedbringes med mindst 20 pct.², at 20 pct. af det samlede energiforbrug skal stamme fra vedvarende energi samt at energieffektiviteten skal øges med 20 pct. i 2020.

Pakken ses som et historisk initiativ der skal sætte EU i en førerposition, når det drejer sig om den globale bekæmpelse af klimaforandring. Kommissionen understreger, at de langsigtede fordele ikke kun skal ses i forbindelse med klimaændring, men også vil forbedre forsyningssikkerhed af energi samt åbne nye markeder og muligheder for EU.

Kommissionen fremlægger følgende konkrete retsakter til hvordan de energi- og klimapolitiske mål skal omsættes til handling:

1. opstramning af det europæiske handelssystem med emissionskvoter (ETS),
2. fastsættelse af byrdefordelene mellem medlemslandene for CO₂ reduktion på de områder, der ikke er dækket af handelssystemet (f.eks. landbrug og transport),
3. fordelingsnøgle for andelen af vedvarende energi i medlemslandene,
4. CO₂ opsamling og –lagring,

¹ Se også kommissionens meddelelse "At vinde kampen mod den globale klimaændring" (KOM (2005) 0035) og meddelelse om 'energipolitik for Europa', som Kommissionen forelagde den 10. januar 2007 (KOM (2007) 0001).

² 30 pct. når der kommer international aftale

5. nye retningslinier for statsstøtte.

1. Opstramning af emissionshandelssystemet (KOM (2008) 0016)

Pakkens første forslag er et ændringsforslag der har til formål at styrke emissionshandelssystemet (EU ETS), som trådte i kraft i 2005³. Der bliver tale om et fælles Europæisk allokeringssystem, der skal sikre en reduktion i drivhusgasemissioner på 21 pct. i 2020 (i forhold til basisår 2005).

Opstramningen af EU ETS kan ses som en markedsbaseret instrument til at sikre, at EU når sine mål med de lavest mulige omkostninger.

Centrale elementer i forhold til en opstramning af ETS er følgende:

- Kvoterne, der hidtil bliver fordelt nationalt, vil fremover gå på auktion. Dermed vil markedet for kvotehandel bevæge sig fra det nationale til det europæiske niveau, således at alle interesserede aktører i EU vil kunne købe kvoter i alle medlemsstater
- Det vil fremover ikke være muligt at tildele gratiskvoter. Tildelingen af gratiskvoter skal afhandles i løbet af 2013-2020.
- Handelssystemet skal dække flere sektorer end, der hidtil har været tale om. Der regnes med, at over 40 pct. af de samlede emissioner vil være dækket af den nye ordning. De industrianlæg, der udleder mindre end 10 000 t CO₂, vil ikke deltage i ordningen af hensyn til administrative byrde. Dermed kommer de mere tunge industrier nu også til at blive omfattet af systemet, heriblandt den kemiske industri, aluminium og elkraftssektoren. Endelig vil luftfarten med visse undtagelser gå gradvist over til fuldt auktion⁴.

20 pct. af ordningens indtægter bør anvendes til de omkostninger der er forbundet med tilpasningen til klimændringerne. Kommissionen skønner, at indtægterne fra auktionen vil kunne beløbe sig til 370.000 mio. DKR om året i 2020. Derudover gælder det, at ved salg af kvoter vil 90 pct. af auktionens indtægter gå tilbage til medlemslandet og 10 pct. vil blive omfordelt til mindre velhavende EU-lande. I 2011 vil Kommissionen evaluere, om der skulle være tale om undtagelser for visse industrier hvorefter systemet ventes at træde i kraft i 2013.

2. Drivhusgasemissioner (KOM (2008) 0017)

Med det andet forslag i pakken introduceres en ramme for reduktion af drivhusgasemissioner for de sektorer, der ikke er omfattet af ETS. Det drejer

³ Direktiv 2003/87/EF

⁴ KOM(2006)0818, Behandlet i EUU den 7. december 2007

sig blandt andet om transport- og byggesektoren samt landbruget. EU's overordnede målsætning for disse sektorer er en sænkning på 10 pct. CO₂ i 2020 (i forhold til 2005). Her er der tale om en byrdefordeling, som gør, at grænserne for drivhusgasemissioner er differentieret for hvert medlemsland. De nationale bidrage kan strække fra -20 pct. til 20 pct.. For Danmarks vedkommende er den nationale målsætning sat til en 20 pct. reduktion af drivhusgasemissioner i 2020.⁵

3. Vedvarende energi (KOM (2008) 0019)

Det tredje centrale forslag vedrører byrdefordelingen mellem de enkelte lande med hensyn til at nå målene for vedvarende energi. Forslaget skal sikre, at vedvarende energi udgør en andel på 20 pct. af EU's samlede energiforbrug inden 2020.

Med forslaget vil de to nuværende direktiver for hhv. elektricitet⁶ og biobrændstoffer⁷, blive slået sammen. Udover de to sektorer vil opvarmning og nedkøling også blive omfattet af det nye direktiv. Forslaget sigter på en mere effektiv tilgang i opfyldelsen af målsætningen inden for vedvarende energi.

Byrdefordelingen

For at nå målet forslår Kommissionen individuelle mål for hvert medlemsland. Byrdefordelingen indebærer at de økonomisk stærke lande skal bidrage mere end de svage, og de lande som allerede er fremme i udviklingen på området får rabat.

I forslaget er hvert lands bidrag fastsat på baggrund af dets BNP⁸. Kravene er desuden fastsat afhængigt af landets muligheder for at udvikle vedvarende energi. Atomkraft tæller ikke med som vedvarende energi.

Kommissionen fastslår, at ca. 8.5 pct. af EU's nuværende energi forbrug stammer fra vedvarende energikilder (i forhold til 2005). Der skal derfor en stigning på yderligere 11.5 pct. til, før målsætningerne for 2020 kan opfyldes. Alle medlemsstater skal bidrage lige meget, når det drejer sig om halvdelen af de resterende 11,5 pct. Produktionen af den anden halvdel, er sat forskelligt fra land til land. I den sammenhæng, har Kommissionen forslået, at 30 pct. af det danske energiforbrug skal bestå af vedvarende energi i 2020. Danmark er

⁵ Se Bilag om byrdefordelingen mellem landene

⁶ Direktiv 2001/77/EF

⁷ Direktiv 2003/30/EF

⁸ For Danmark har Kommissionen brugt en vækstrate på 2 pct. mellem 2005 og 2020 (EU 27: 2 pct.) samt indkomst per indbygger på 38.5 (1000 EUR) (EU 27: 22.4).

dermed et af de lande, der kommer til at skulle have de højeste målsætninger i EU⁹. Direktivets gennemførelse skal understøttes af nationale handlingsplaner. I dag er andelen af bæredygtig energi i det danske energiforbrug på 15 pct., hvilket er et af de højeste tal i EU, hvor gennemsnittet er 6,4 procent.

Overordnet vurderer Kommissionen, at Danmarks industri og teknologi er langt fremme på området og vil dermed være i stand til at udnytte de muligheder, der opstår, når kravene bliver strammet op i EU. Yderligere information vedrørende vedvarende energi kan ses på følgende link: http://ec.europa.eu/energy/climate_actions/doc/factsheets/2008_res_sheet_d_enmark_en.pdf

Biobrændstoffer

Med forslaget forpligtes medlemsstaterne til at bruge 10 pct. bæredygtige biobrændstoffer i transportsektoren i 2020. Dette gør sig gældende uanset, om biobrændstoffet importeres eller produceres i EU. Biobrændstof er på nuværende tidspunkt det eneste alternativ til olie i transportsektoren. Siden 2005 har biobrændstoffer været fritaget fra skatter, der normalt bliver pålagt diesel og benzin. I starten af 2008 ventes Kommissionen at fremlægge et forslag, der har til formål at sikre at mindst 5.75 pct. af tankstationernes salg består af biodiesel og bioethanol. Yderligere ventes, at det fremsatte forslag om foranstaltninger til nedbringelse af CO₂-emissionerne fra personbiler, vil blive en del af pakken¹⁰.

4. Miljøvenlig lagring af CO₂ (KOM (2008) 0018)

Det fjerde forslag tilbyder en ramme for medlemslandenes håndtering af konkrete projekter der skal sikre miljøvenlig indsamling og slutlagring af CO₂. Der forslås en række teknologiske tiltag til en reduktion af CO₂ emissionerne fra forbrænding af brændstoffer i kraftværker og industrien.

5. Statsstøtte til miljøformål

Med henblik på at blandt andet støtte miljøvenlige projekter, fremlægger Kommissionen nye retningslinier for statsstøtte. De såkaldte "nye miljømæssige støtteretningslinier" har til formål at fremme udviklingen af nye teknologier samt undgå konkurrenceforvridning som følge af de nye markedsmekanismer på klima- og energiområdet. I forhold til de oprindelige retningslinier, som blev fastlagt i er fastlagt i 2001¹¹, vil der nu kunne ydes

⁹ Se Bilag om byrdefordelingen mellem landene

¹⁰ Vedtaget af Kommissionen den 19. december 2007

¹¹ IP/00/1519

støtte til ekstra omkostninger, der opstår ved eksempelvis tidlig tilpasning til nye standarder og forskning. Desuden kan der ydes større medfinansiering til virksomheder, der investerer i området. For at lette den administrative byrde ved støttetildeling ventes i juni/juli 2008 et forslag, der skal kæde miljørelateret statsstøtte til reglerne om gruppefritagelsesforordningen¹².

Omkostninger

På linje med resultaterne fra Stern-rapporten¹³, slår Kommissionen fast, at fordelene ved at begrænse klimaændringerne er større end omkostningerne, ved ikke at handle. Omkostningerne ved ikke at handle over for klimaændring skønnes at udgøre 5-20 pct. af det globale BNP. Omkostningerne forbundet med investeringer i en kulstoffattig økonomi er beregnet til 0.5 pct. af BNP ved 2020.

Kommissionens forslag sendes nu til Det Europæiske Rådsmøde 13-14. marts 2008. Pakken skal derefter behandles i Europa-Parlamentet og Ministerrådet og ventes vedtaget forud for det internationale klimatopmøde i København i 2009.

Med venlig hilsen,

Pytrik Oosterhof
(tlf. 3632)

¹² (EF) Nr 1595/2004

¹³ Den engelske regeringsrapport der har forsøgt at sætte tal på de omkostninger, klimaforandringerne vil medføre (December 2006)

Bilag I: Bindende målsætninger for Medlemslandene in 2020

	Reduction target in sectors not covered by the EU ETS compared to 2005	Share Renewables in the final energy demand by 2020
AT	-16.0%	34%
BE	-15.0%	13%
BG	20.0%	16%
CY	-5.0%	13%
CZ	9.0%	13%
DK	-20.0%	30%
EE	11.0%	25%
FI	-16.0%	38%
FR	-14.0%	23%
DE	-14.0%	18%
EL	-4.0%	18%
HU	10.0%	13%
IE	-20.0%	16%
IT	-13.0%	17%
LV	17.0%	42%
LT	15.0%	23%
LU	-20.0%	11%
MT	5.0%	10%
NL	-16.0%	14%
PL	14.0%	15%
PT	1.0%	31%
RO	19.0%	24%
SK	13.0%	14%
SI	4.0%	25%
ES	-10.0%	20%
SE	-17.0%	49%
UK	-16.0%	15%

Kilde: IP/08/80, 23/01/2008